

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2024
9. volební období

328.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
ze 47. schůze
ze dne 3. července 2024

ke Zprávě o Česku 2024 – Doporučení pro doporučení Rady k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Česka /kód Rady 11070/24, KOM(2024) 603 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace vrchního ředitele Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády Štěpána Černého a vrchního ředitele sekce Evropská unie a mezinárodní vztahy Ministerstva financí Jiřího Georgieva, po vyslechnutí zpravodajské zprávy poslance Ondřeje Benešíka a po rozpravě

b e r e n a v ě d o m í Zprávu o Česku 2024 – Doporučení pro doporučení Rady k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Česka /kód Rady 11070/24, KOM(2024) 603 v konečném znění/.

Roman Bělor v. r.
ověřovatel

Ondřej Benešík v. r.
zpravodaj a předseda

Doporučení pro Česko v rámci evropského semestru 2024

Informační podklad k doporučení pro doporučení Rady o hospodářské, sociální, strukturální a rozpočtové politice a politice zaměstnanosti Česka

DOPORUČENÍ

Recommendation for a Council Recommendation on the economic, social, employment, structural and budgetary policies of Czechia – Doporučení pro doporučení Rady o hospodářské, sociální, strukturální a rozpočtové politice a politice zaměstnanosti Česka
COM(2024) 603 final , kód Rady 11070/24

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
20. 6. 2024
- **Datum projednání ve VEZ:**
3. 7. 2024 (1. kolo)
- **Procedura:**
Není projednáváno legislativním postupem, jedná se o dokument nelegislativní povahy, který nepodléhá schválení v Radě a Evropském parlamentu. Procedura je ukončena jeho přijetím a předložením těmto institucím.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Ke dni zpracování podkladu nebylo k dispozici.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Hodnocení z hlediska principu subsidiarity se neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

• **Odůvodnění a předmět:**

V rámci evropského semestru Evropská komise předložila jarní balíček, jehož součástí je [Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance: Evropský semestr 2024 – Jarní balíček](#), [doporučení jednotlivým členským státům](#) (*Country Specific Recommendations*, CSRs) a také [zprávy o jednotlivých členských státech](#) (*Country Reports*, CRs).

Návrh doporučení pro Česko je obsažen v [Doporučení pro doporučení Rady k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové](#), jehož průvodním dokumentem je [Zpráva o Česku 2024](#). Pro období 2024–2025 jsou Česku adresována **čtyři doporučení**:

1) **Fiskální a strukturální plán:**

- předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán,
- omezit růst čistých výdajů v roce 2025 tak, aby schodek veřejných financí zůstal pod 3 % HDP,
- zajistit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému,
- podporovat vyšší účast žen na trhu práce a motivovat osoby v předdůchodovém věku k práci a
- zvýšit příjmy z periodických daní z nemovitosti.

2) **Plán pro oživení a odolnost:**

- posílit správní kapacitu pro správu plánu a urychlit investice,
- řešit zpoždění a zajistit rychlou realizaci reformy a investic do srpna 2026 a
- zrychlit provádění programů politiky soudržnosti a mobilizovat zdroje soukromého sektoru.

3) **Veřejná správa:**

- přilákat, udržet a rozvíjet talenty s důrazem na analytické, manažerské a IT dovednosti a
- posílit strategické řídicí kapacity a podporovat spolupráci mezi obecními správami, zejména ve strukturálně postižených regionech.

4) **Inovace a vzdělávání:**

- zlepšit transfer technologií z akademické obce do podniků,
- podporovat start-upy a zvyšovat účast na terciárním vzdělávání a
- řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a zjednodušit uznávání zahraničních kvalifikací.

Evropský semestr představuje proces koordinace rozpočtové a hospodářské politiky. Cílem tohoto cyklu je předcházet případným ekonomickým výkyvům v jednotlivých zemích EU, které by mohly ovlivnit celou EU. Evropský semestr je Komisí zahájen v listopadu, kdy je přijata **roční analýza růstu**, která stanovuje priority EU pro nadcházející rok v oblasti rozpočtové a hospodářské politiky

a politiky zaměstnanosti a formuluje strategická doporučení. Komise zároveň předkládá zprávu mechanismu varování, která určuje členské státy, o nichž se Komise domnívá, že mohou být postiženy nerovnováhou či u nich může hrozit riziko vzniku nerovnováhy. V březnu pak Komise zveřejňuje **zprávy o jednotlivých členských státech** (*Country Reports*, CRs) a u těch členských států, u nichž bylo riziko nerovnováhy posouzeno jako vysoké, obsahuje zpráva také hloubkový přezkum makroekonomické nerovnováhy. V další fázi stanoví Evropská rada politické směry pro nadcházející rok, které jsou strategickými vodítky, jež musí členské státy zahrnout do svých národních programů reforem a konvergenčních programů, v případě členů eurozóny do programů stability. V dubnu členské státy předkládají Komisi **národní programy reforem a konvergenční programy** (nebo programy stability) pro daný rok. Po vyhodnocení těchto dokumentů Komise předkládá Radě EU **návrhy doporučení pro jednotlivé země** (*Country Specific Recommendations*, CSRs). Tato doporučení potvrdí Evropská rada a tím je proces evropského semestru ukončen. Navazuje fáze provedení doporučení na úrovni členských států, tzv. národní semestr, v němž se doporučení zohledňují při sestavování státních rozpočtů pro nadcházející rok.

Evropský semestr je od roku 2021 propojen s Nástrojem pro oživení a odolnost (*Recovery and Resilience Facility*, RRF)¹ a [plánem REPowerEU](#)². Od roku 2022 obsahují jednotlivá CSRs a CRs mimo jiné také posouzení, jak členské státy provádějí své národní plány obnovy (*Recovery and Resilience Plans*, RRP), stejně jako přehled o hospodářském a sociálním vývoji a výzvách jednotlivých členských států včetně výhledové analýzy jejich odolnosti.

- **Obsah a dopad:**

Sdělení Komise: Evropský semestr 2024 - Jarní balíček

Sdělení Komise obsahuje řadu legislativních návrhů a politických opatření zaměřených na posílení správy ekonomických záležitostí a finanční stability EU. Celkovým cílem těchto návrhů je vytvořit odolnější, udržitelnější a inkluzivnější evropskou ekonomiku, která bude schopna čelit budoucím výzvám a zajistí dlouhodobou prosperitu všem členským státům.

Co se týče **hospodářské a fiskální politiky**, sdělení zdůrazňuje význam udržitelných a odpovědných fiskálních politik ve všech členských státech. Navrhuje vylepšení Paktu o stabilitě a růstu se zaměřením na zajištění dlouhodobé udržitelnosti dluhu při současné podpoře hospodářského růstu a zaměstnanosti.

S ohledem na **investice a růst**, Komise navrhuje rámec, který podporuje veřejné a soukromé investice, zejména do ekologického a digitálního přechodu, což povede k podpoře investic a hospodářského růstu. To zahrnuje podporu inovací, infrastrukturních projektů a digitalizaci.

Sdělení dále zdůrazňuje potřebu spolehlivých mechanismů pro **zvládání hospodářských otřesů a krizí**. Obsahuje návrhy na vytvoření evropského

1 Nástroj pro oživení a odolnost vznikl v roce 2020 jako ústřední bod plánu hospodářské obnovy po pandemii covidu-19 NextGenerationEU. Pomocí nástroje pro oživení a odolnost je Evropská komise schopna získat finanční prostředky na pomoc členským státům při provádění reforem a investic, které řeší problémy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země.

2 Plán Evropské unie na rychlé snížení závislosti na ruských fosilních palivech a urychlení ekologické transformace.

mechanismu finanční stability, který by poskytoval včasnou finanční podporu členským státům v nouzi a zajišťoval stabilitu v eurozóně.

Prioritou **sociálního a inkluzivního růstu** je zajistit, aby hospodářský růst přinášel prospěch všem občanům. Cílem návrhů je snížit nerovnosti, podpořit sociální politiky a podpořit zaměstnanost, zejména se zaměřením na zranitelné skupiny.

Nezbytné je dále **posílení rámce správy a řízení**. To zahrnuje posílení dohledu, lepší koordinaci mezi politikami na vnitrostátní a unijní úrovni a transparentnější a odpovědnější rozhodovací proces.

Sdělení se také věnuje cílům v oblasti životního prostředí a klimatu a propojuje hospodářské politiky s cíli EU v oblasti klimatu a prosazuje investice do obnovitelných zdrojů energie (OZE), energetické účinnosti a udržitelných postupů, aby bylo do roku 2050 dosaženo klimatické neutrality.

Doporučení pro doporučení Rady o hospodářské, sociální, strukturální a rozpočtové politice a politice zaměstnanosti Česka

Dokument obsahuje doporučení Evropské komise Radě ohledně hospodářských, sociálních, zaměstnaneckých, strukturálních a rozpočtových politik pro Česko, založená na analýzách a předpisech v rámci evropského semestru a dalších směrnic EU.

Komise adresuje Česku pro období 2024–2025 čtyři doporučení:

- Včas **předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán**. V souladu s požadavky reformovaného Paktu o stabilitě a růstu **omezit růst čistých výdajů v roce 2025** na míru, která je v souladu se zachováním schodku veřejných financí pod referenční hodnotou 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě a udržení veřejného dluhu na obezřetné úrovni ve střednědobém horizontu. **Přijmout opatření k zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti důchodového systému**. Omezit faktory v oblasti daní a dávek, které odrazují rodiče od návratu do zaměstnání, s cílem **podpořit vyšší účast žen na trhu práce**. Zlepšit pobídky, které motivují osoby v předdůchodovém věku, aby dále pracovaly. Podniknout kroky ke **zvýšení příjmů z periodických daní z nemovitostí**.
- **Posílit správní kapacitu pro správu plánu** pro oživení a odolnost, **urychlit investice** a udržet dynamiku provádění reformy. **Řešit vznikající zpoždění** a tím umožnit průběžnou, rychlou a účinnou realizaci plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU, která zajistí dokončení reformy a investic do srpna 2026. **Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti**. V souvislosti s přezkumem v polovině období se nadále zaměřovat na dohodnuté priority, přijmout opatření k lepší mobilizaci zdrojů soukromého sektoru, mimo jiné využíváním inovativních finančních nástrojů a zároveň zvážit příležitosti pro zvýšení konkurenceschopnosti, které nabízí Platforma strategických technologií pro Evropu.
- Posílit schopnost české veřejné správy **přilákat, udržet si a rozvíjet talenty**, zejména pokud jde o analytické, manažerské a IT dovednosti. Omezit departmentalismus a **posílit strategické řídicí kapacity**, aby se zlepšila soudržnost napříč politikami. Podporovat spolupráci mezi obecními správami, mimo jiné poskytováním podpory na budování správních kapacit se zaměřením na strukturálně postižené regiony.

- Podpořit inovace **zlepšením transferu technologií z akademické obce do podniků**, podporou **vytváření odštěpených společností a začínajících podniků a zvýšením účasti na terciárním vzdělávání**. Posílit konkurenceschopnost ekonomiky **řešením nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi**, zjednodušením uznávání zahraničních kvalifikací a zvýšením účasti nedostatečně zastoupených skupin.

Shrnutí Zprávy o Česku 2024

Shrnutí poskytuje přehled klíčových ekonomických výzev a politických doporučení uvedených ve Zprávě o Česku 2024. Úplná zpráva obsahuje podrobnější analýzu a konkrétní politická opatření k řešení těchto problémů.

Hospodářský růst Česka se potýká s problémy způsobenými vysokou inflací a nedostatkem pracovních sil. Míra inflace patřila k nejvyšším v EU – v roce 2022 činila 14,8 % a v roce 2023 jen o 2,8 % méně, a to 12 %. Tyto vysoké míry inflace vedly v roce 2023 k poklesu reálného HDP o 0,3 %. Spotřebitelské výdaje se pak snížily v důsledku snížené kupní síly a zvýšení preventivních úspor.

Česká národní banka v boji proti inflaci zpřísnila **měnovou politiku**. To vedlo ke zpomalení stavebních aktivit, zejména bytové výstavby. Navzdory vyšším vstupním nákladům ale společnosti i nadále investovaly do vybavení, a to díky kumulovaným úsporám. Veřejné investice podporované z fondů EU pak pomohly celkovému růstu investic v ekonomice, v roce 2023, o 4,0 %.

Trh práce zažívá značné napětí kvůli nedostatku pracovníků. Česko musí tento problém řešit, aby podpořila hospodářský růst a produktivitu.

Dekarbonizace představuje pro českou ekonomiku značnou výzvu. Přejít na zelenější (ekologičtější) ekonomiku je nezbytný, ale vyžaduje značné investice a strukturální změny.

Dále Zpráva informuje také o **plnění cílů udržitelného rozvoje** (*Sustainable Development Goals, SDGs*), ke kterým Česko sice směřuje, ale stále zaostává v některých oblastech, zejména v oblasti genderové vyváženosti a klimatu.

Politická doporučení jsou následovná:

Hospodářské politiky:	<ul style="list-style-type: none"> - pokračovat v podpoře hospodářského oživení a řešit inflaci - posílit opatření ke zlepšení kupní síly spotřebitelů a stimulaci výdajů
Reformy trhu práce:	<ul style="list-style-type: none"> - provádět politiky ke zmírnění nedostatku pracovníků - podporovat účast pracovní síly prostřednictvím iniciativ v oblasti odborné přípravy a vzdělávání
Úsilí o dekarbonizaci	<ul style="list-style-type: none"> - investovat do ekologických technologií a infrastruktury - usnadnit přechod na nízkouhlíkové hospodářství, aby byly splněny cíle EU
Investice a strukturální reformy	<ul style="list-style-type: none"> - udržet vysokou úroveň veřejných a soukromých investic - zaměřit se na strukturální reformy s cílem zvýšit produktivitu a odolnost ekonomiky
Sociální politika a politika zaměstnanosti	<ul style="list-style-type: none"> - posílit sociální politiky na podporu zranitelných skupin obyvatelstva - podporovat růst podporující začlenění a snižování sociální nerovnosti

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Dne 21. června 2024 představila Komise Radě pro hospodářské a finanční věci jarní balíček evropského semestru 2024, který obsahuje i doporučení pro jednotlivé země. Balíček byl vzat na vědomí a jeho podrobnější analýza proběhne na zasedání 16. července 2024.

V Evropském parlamentu se projednávání dokumentů nachází v přípravné fázi. Odpovědným výborem je výbor pro hospodářské a rozpočtové záležitosti (ECON). O stanovisko byly požádány rozpočtový výbor (BUDG) a výbor pro zaměstnanost a sociální věci (EMPL). Stav projednávání je možné sledovat [zde](#).

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Ondřejem Benešíkem zpracovala Ing. Klára Jankovská, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.